

Utflykt till Öja och Landsorts fågelstation

Lördagen 2 september gjorde vi (13 personer inklusive lille Waldemar) en utflykt till ön Öja i Stockholms skärgård söder om Nynäshamn. Vi landsteg vid Landsort, lotsplats från 1500-talet och fiskeläge från 1700-talet. Därifrån vandrade vi upp till Landsorts välkända fyrorn. Landsorts fyr är i dag Sveriges äldsta. Platsen där fyrornet står har använts som fyrplats sedan 1600-talet. Från början i form av fyrbåk "Båken på Öja". Senare med allt modernare teknik. Från och med 1 juli 1963 är fyren helt automatiserad.

Intill det mäktiga fyrornet berättade Bosse Ljungberg om sina erfarenheter som ringmärkare med Södertälje biologiska förening på Mörkö och Mörköns skärgård, bla att ladusvalor flyttar ända till Sydafrika. Återfynd visade att ladusvalan häckar redan som ettåring och ofta väljer den trakt där den vuxit upp. Det verkade som de unga hanarna var mer hemorttrogna än de unga honorna. Båda könen återvänder sedan i stor utsträckning till samma gård för att häcka.

I lä av en gammal glasskiosk intill fyren hade Jan Ohlsson och några medhjälpare för dagen skapat en "filial" till Landsorts fågelstation. Några nät hade placerats nedanför fyren för att komplettera verksamheten vid fågelstationen.

Vi fortsatte därefter ner till Landsorts fågelstation. Där tog Chris Sharpe emot och gav oss en mycket uppskattad guidning. Han berättade att Öjas strategiska läge i ytterskärgården medför att många fåglar sträcker förbi och rastar där, vilket gör Landsort till en mycket intressant lokal för flyttfåglar. Utifrån dessa lämpliga förutsättningar bildades den ideella föreningen Landsorts fågelstation 1988. Stationen bedriver i huvudsak ringmärkning, sträckfågelstudier, fågelinventering samt information och utbildning.

Chris informerade vidare om hur fåglarna fångas i så kallade slöjnät. Näten vittjas med täta mellanrum och fåglarna förs till stationen där de art- och åldersbestäms, mäts, vägs och undersöks. En lätt metallring med ett nummer och en adress fästs runt ett ben. Denna procedur utförs av utbildad personal mycket varsamt så att fåglarna stressas så lite som möjligt. Medarbetare på fågelstationen visade hur en kungsfågel och en lövsångare fick genomgå proceduren.

Chris berättade också om att fågelstationens arbete ger kunskap om olika fåglars flyttningssvanor och betydelsefullt underlag för bla klimatforskning, populationsförändringar och miljöövervakning.

Innan vi återvände till fastlandet strövade vi omkring på ön och såg bla gulsparv, myrspov, gluttsnäppa, större strandpipare, havsörn, ejdrar, mängder av ljunng på berghällarna, fackelblomster, gulsporre, blodnäva, strandtrift på en torräng, grannt röda bär av olvon och en mink.

Flera av deltagarna har efteråt spontant meddelat att de tyckte det var en mycket lyckad och trevlig utflykt.

Rolf Ekberg 2017-09-14